

EUSKARAREN MUNDU ANORMAL HORI

Praktikatu eta bizi jardunaldien 3. edizioan entzun genuen baieztapenik deigarriena izan liteke: “Guk oso argi daukagu euskararen mundura ekarri nahi dugun jendea mundu anormal batera ekarri nahi dugula”. Eduardo Apodaka filosofo eta EHUKo irakasleak bota zien AEK-k deituta azaroaren 11n Bilbora bildu ziren dinamizatzaile eta euskara irakasleei.

Marijo Deogracias Horrillo

@desplazatua

ARGAZKIA: AEK

Apodakarekin batera aritu ziren Gemma Sangines Saiz, psikologoa eta TELP tailerretan aditua; Mikel Urdangarin Montero, irakasle, pedagogo eta eusLiderrak egitasmoaren sustatzailea; Amaia Agirre Pinedo, Coaching Factory enpresa-sortzailea. Izan ere, psikologiaren ikuspegia landu nahi izan zuten *Praktikatu eta bizi* jardunaldien antolatzaileek, “euskaraz hitz egiten eragiteko errezetak bilatze aldera”. Hala, gune erdaldunetan euskaraz egiten hasteko nola jokatu, edo norberaren hizkuntza jokaeren garrantzia azpimarratu, nahi izan dute aurten AEK-tik.

Baina, gauzak zer diren: hizlari bakar batek ere ez zien errezeta zehatzik proposatu hara batutako mintzakide, berbalagun eta euskara dinamizatzaileei. Emozio positiboak transmititzeaz, entrenamenduaz, praktika sozialaz eta motibazioak askatasunez eta askatasunetik lantzeaz aritu ziren. Izan ere, euskararen hiztun berriek aukerak behar dituzte euskaraz jarduteko, hizkuntza elkarrekin lantzeko, eta, ahal dela, gozatuz.

Horregatik azpimarratu zuen Apodakak “hizkuntzak aktibitate zentzudunak” direla. Elkarrekin bizitzeko baliatzen dugu hizkuntza eta hortik datorriko hizkuntzari benetako zentzuna: beharritana. Horregatik da garrantzitsua aintzat hartzea ekintza bakoitzean zein

hizkuntzatan gauzatzen dugun: “Zentzurik ez daukaten ekintzetan erabiltzen dugun hizkuntza baztertu egingo dugu eta zentzu osoa daukan hizkuntzari atxikiko gara”. Adibide baterako, “Bilbo erdialdean ez dago zalantzarik zentzu osoko hizkuntza gaztelania dela; aldiz eremu horretan euskaraz egiten badugu, bestelako zentzuak bilatu beharko ditugu, eta bestelako praktikak antolatu. Hau da, euskara ere praktika zentzudunetan pentsatu behar dugu”.

Zergatiak asmatzen

Horregatik ari gara behin eta berriz euskarari gaitzera diskurtsiboa jartzen. Zentzugabeziak behartuta “berariaz landu behar izaten ditugu diskurtsuak; asmatu egin behar dugu zergatik egin behar dugun”, azaldu zuen Apodakak. “Zentzua bilatzen” aritzen gara behin eta berriz. Hein batean, filosofia horretan oinarritzen dira herriz herri antolatzen diren euskaraz mintzatzeko aukerak eta kanpainak: “Egoera bereziak prestatzea, praktika bereziak asmatzea, inguru edo giro berezietan batzea... Topatu eta praktikatu egin behar dugu, tenisa edo *footing*a praktikatzeko den bezala; beraz, denbora bat, une bat, giro berezi bat, jende talde berezi bat, aurkitu behar dugu horretarako”.

Horrek badu bere zentzua, jakina, “hizkuntzak aktibitate sozialak baitira. Ezin dugu ahaztu hizkuntzak gure eguneroko jardunetan ondo txertaturik daudela eta horiekin batera ikasten ditugula; hizkuntza ez baita gure bizitzatik kanpo dagoen ezer, gure bizitzan dago eta gu egiten gaitu”.

Baina euskararekin, eta oro har hizkuntza minorizatuekin, gertatzen dena da ekintza sozialei “zentzua bilatu behar diegula aldioro, egiten duguna ez baita normala”. Hortxe bada, euskara dinamizatzaileen erronka: jendea mundu anormal batera erakartzea, Apodakaren hitzetan, “guk oso argi daukagu euskararen mundura ekarri nahi dugun jendea mundu anormal batera ekarri nahi dugula, mundu anomalo batera”. Horregatik da garrantzitsua gaitzera diskurtsua: “Behin eta berriz egiten duguna azaltzen aritu beharko baikara”.

Baina horrek ez dauka zertan oztopo izan, Apodakaren ustez. Are gehiago, “aukeretatik sortzen dira beharrak” eta, “hasieran simulazioetan ibili beharko badugu ere, erosotasunez eta zentzuz beteriko arazo bako normalitatea simulatu beharko badugu, errepikapenez iritsiko gara lortu nahi dugunera”. Alegia, “entrenamendu sozialek etorriko da naturaltasuna, ikaste kolektibo horren ondorioz”.

Argazkian Miren Artola ilustratzailea hizlarien kontakizuna marrazki bidez eskaintzen. Jardunaldietako hitzaldi guztiak helbide honetan daude: <http://praktikatu jardunaldia.blogspot.com.es>

Ekintza errepikatuez ere aritu zen Gemma Sangines: “Euskaraz egiten mitoak erortzen baitira eta errefortzurik handiena hitz egiteko aukera izatea da”. Sanginesek ere, Apodakaren ildotik, aitortu zuen “euskaraz egiteko argudioak asmatzen” ari garela, baina bere ustez, “ez da beti beharrezkoa: gustuko duguna ez daukagu zertan azaldu”, adieraziz amaitu zuen bere hitzaldia.

Azken batean, Mikel Urdangarinek adierazi bezala, “aktibazioa lortu behar dugu ekintza lortzeko”, beti ere “helburu

» **EDUARDO APODAKA:**
“Zentzurik ez daukaten ekintzetan erabiltzen dugun hizkuntza baztertu egingo dugu eta zentzu osoa daukan hizkuntzari atxikiko gara”

lorgarrietatik abiatuz”. Horretan aritzen dira eusLider tailerretan. Nerabeei zuzendutako tailerrek bilatzen dutena da “gazteek euren kabuz egitea euskaraz jarduteko aukera”. Eta horretarako ezinbestekoa da, Urdangarinen hitzetan, “lortzeko gai garela sentitzea, ekintza arrisku gutxikoa dela, eta ekintzek emozio positiboak eragingo dituztela”. Hala bada, lorpena espezifikoa, neurgarria, eskuragarria, errealista eta denboran gauzagarria izan behar dela azaldu zuen Amaia Agirre Pinedok. Izan ere, nerabe euskaldunek badakite erdal testuinguruetan “arraroak” direla. Apodakaren ustez, “badakite zerbait arraroa egiten dutela eta ez dute arraro izan nahi. Horregatik hasten dira erdaraz egiten, hasten dira normal egiten, normalitate horrek ematen dizkien baliabide, sari, poz eta gozagarriak nahi dituztelako. Euskaragure singularitasun anomaloa baita”.

Miren Artola ilustratzaileak (Visual thinker & Graphic Facilitator) laburbildu zituen hizlariak euskara dinamizatzaileei esateko zituztenak, berak azaldu bezala, leloa zentruzat hartuta marraztu baitzuen ekintzaren eta proposamenaren arteko elkarrizketa. Eta haren lekuko izan ziren *Praktikatu eta bizi* jardunaldietan izan ziren 90 lagunak. AEKren praktika jardueren koordinatzaile Edorta Lopez Reyren iritziz, “iazko saioak zehatzagoak izan ziren arren, psikologiaren ikuspegia lantzea nahi izan dugu aurten, hala eskatu baitziguten dinamizatzaileek eurek”.

Berbalagun taldeetan astero 6.500 lagunek parte hartzen dute eta “horiek guztiak dinamizatzeko eta praktika sozialetan sakontzeko hausnarketa egiteko aprobetxatu nahi izaten ditugu *Praktikatu eta bizi* jardunaldiok”. ■

ZURE ETXERA ETA BIZKOR!

23€

denda.karrikiri.eus

18,45€

IZOZTU ZITZAIGUN NEGU HURA

10€

Elur bustia

15€

IBILTZAILE ONAREN ESKULIBOHUA

50€-tik gorako eskaerarekin opari hau zure etxean!

KARRIKIRI euskal denda. Xabier karrika 4. Iruñea

KARRIKIRI.eus
 IRUÑEKO EUSKALDUNON TOPAGUNA